

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

28 - యుద్ధకాండ అష్టావింశః సర్గః

|| మైందాదిపరాక్రమాఖ్యానమ్ ||

సారణస్య వచః శ్రుత్వా రావణం రాక్షసాధిపమ్ |
 బలమాదిష్య తత్సర్వం శుకో వాక్యమథాబ్రవీత్ || 1 ||

స్థితాన్తశ్యసి యానేతాన్తత్తానివ మహాద్విపాన్ |
 న్యగ్రోధానివ గాంగేయాన్సాలాన్తైమవతానివ || 2 ||

ఏతే దుష్టుసహ రాజన్బలినః కామరూపిణః |
 దైత్యదానవసంకాశా యుద్ధే దేవపరాక్రమాః || 3 ||

ఏషాం కోటిసహస్రాణి నవ పంచ చ సప్త చ |
 తథా శంఖసహస్రాణి తథా వృందశతాని చ || 4 ||

ఏతే సుగ్రీవసచివాః కిష్కింధానిలయాః సదా |
 హరయో దేవగంధర్వైరుత్పన్నాః కామరూపిణః || 5 ||

యా తౌ పశ్యసి తిష్ఠంతౌ కుమారౌ దేవరూపిణౌ |
 మైందశ్చ ద్వివిదశ్శృభౌ తాభ్యాం నాస్తి సమో యుధి || 6 ||

బ్రహ్మాణా సమనుజ్ఞాతావమృతప్రాశినావుభౌ |
 ఆశంసేతే యుధా లంకామేతౌ మర్ధితుమోజసా || 7 ||

యావేతావేతయోః పార్శ్వే స్థితౌ పర్వతసన్నిభౌ |
 సుముఖోఽసుముఖశ్చైవ మృత్యుపుత్రౌ పితుఃసమా || 8 ||

ప్రేక్షంతౌ నగలిం లంకాం కోటిభిర్దశభిర్వృతౌ |
 యం తు పశ్యసి తిష్ఠంతం ప్రభిన్నమివ కుంజరమ్ || 9 ||

యో బలాత్ క్షోభయేత్కృద్ధః సముద్రమపి వానరః |
 ఏషోఽభిగంతా లంకాయా వైదేహ్యన్తవ చ ప్రభో || 10 ||

ఏనం పశ్య పురా దృష్టం వానరం పునరాగతమ్ |
 జ్యేష్ఠః కేసరిణః పుత్రో వాతాత్కజ ఇతి శ్రుతః || 11 ||

హనుమానితి విఖ్యాతో లంఘితో యేన సాగరః |
 కామరూపీ హరిశ్రేష్ఠో బలరూపసమన్వితః || 12 ||

అనివార్యగతిశ్చైవ యథా సతతగః ప్రభుః |
 ఉద్యంతం భాస్కరం దృష్ట్వా బాలః కిల బుభుక్షితః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

28 - యుద్ధకాండ అష్టావింశః సర్గః

త్రియోజనసహస్రం తు అధ్యానమవతీర్య హి |
ఆదిత్యమాహరిష్యామి న మే క్షుత్ప్రతియాస్యతి || 14 ||

ఇతి సంచింత్య మనసా పురైష బలదర్శితః |
అనాధ్యష్టమం దేవమపి దేవర్షిదానవైః || 15 ||

అనాసాద్యైవ పతితో భాస్కరోదయనే గిరౌ |
పతితస్య కపేరస్య హనురేకా శిలాతలే || 16 ||

కించిద్భిన్నా దృఢహనోర్హనుమానేష తేన వై |
సత్యమాగమయోగేన మమైష విదితో హరిః || 17 ||

నాస్య శక్యం బలం రూపం ప్రభావో వాఽపి భాషితుమ్ |
ఏష ఆశంసతే లంకామేకో మర్ధితుమోజసా || 18 ||

[* అధికశ్లోకః - యేన జాజ్వల్యతే సౌమ్య ధూమకేతుస్తవాద్య వై |
లంకాయాం నిహితశ్చాపి కథం న స్మరసే కపిమ్ || 19 || *]

యశ్చైషోఽనంతరః శూరః శ్యామః పద్మనిభేక్షణః |
ఇక్ష్వాకూణామతిరథో లోకే విఖ్యాతపౌరుషః || 20 ||

యస్మిన్న చలతే ధర్మో యో ధర్మం నాతివర్తతే |
యో బ్రాహ్మమస్తం వేదాంశ్చ వేద వేదవిదాం వరః || 21 ||

యో భింద్యాద్గగనం బాణైః పర్వతానపి దారయేత్ |
యస్య మృత్యోరివ క్రోధః శక్రస్యేవ పరాక్రమః || 22 ||

యస్య భార్యా జనస్థానాత్ప్రీతా చాపహృతా త్వయా |
స ఏష రామస్త్యాం యోధ్యం రాజన్సమభివర్తతే || 23 ||

యస్యైష దక్షిణే పార్శ్వే శుద్ధజాంబూనదప్రభః |
విశాలవక్షాస్తామ్రాక్షో నీలకుంచితమూర్ధజః || 24 ||

ఏషోఽస్య లక్ష్మణో నామ బ్రాతా ప్రాణసమః ప్రియః |
నయే యుద్ధే చ కుశలః సర్వశస్త్రభృతాం వరః || 25 || [సర్వశాస్త్రవిశారదః]

అమర్షీ దుర్జయో జేతా విక్రాంతో బుద్ధిమాన్భలీ |
రామస్య దక్షిణో బాహుర్నిత్యం ప్రాణో బహిశ్శరః || 26 ||

న హ్యేష రాఘవస్యార్ధే జీవితం పరిరక్షతి |
ఏషైవాశంసతే యుద్ధే నిహంతుం సర్వరాక్షసాన్ || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

28 - యుద్ధకాండ అష్టావింశః సర్గః

యస్తు సవ్యమసౌ పక్షం రామస్యాశ్రిత్య తిష్ఠతి |
 రక్షోగణపరిక్షిప్తా రాజా హ్యేష విభీషణః || 28 ||

శ్రీమతా రాజరాజేన లంకాయామభిషేచితః |
 త్యామేవ ప్రతిసంరభో యుద్ధాయైషోఽభివర్తతే || 29 ||

యం తు పశ్యసి తిష్ఠంతం మధ్యే గిరిమివాచలమ్ |
 సర్వశాఖామృగేంద్రాణాం భర్తారమపరాజితమ్ || 30 ||

తేజసా యశసా బుద్ధ్యా జ్ఞానేనాభిజనేన చ |
 యః కపీనతిబభ్రాజ హిమవానివ పర్వతాన్ || 31 ||

కిష్కింధాం యః సమధ్యాస్తే గుహం సగహనద్రుమామ్ |
 దుర్గాం పర్వతదుర్గస్థాం ప్రధానైః సహ యూథపైః || 32 ||

యస్యైషా కాంచనీ మాలా శోభతే శతపుష్కరా |
 కాంతా దేవమనుష్యాణాం యస్యాం లక్ష్మీః ప్రతిష్ఠితా || 33 ||

ఏతాం చ మాలాం తారాం చ కపిరాజ్యం చ శాశ్వతమ్ |
 సుగ్రీవో వాలినం హత్యా రామేణ ప్రతిపాదితః || 34 ||

శతం శతసహస్రాణాం కోటిమాహుర్వనీషిణః |
 శతం కోటిసహస్రాణాం శంఖ ఇత్యభిధీయతే || 35 ||

శతం శంఖసహస్రాణాం మహాశంఖ ఇతి స్మృతః |
 మహాశంఖసహస్రాణాం శతం వృందమితి స్మృతమ్ || 36 ||

శతం వృందసహస్రాణాం మహావృందమితి స్మృతమ్ |
 మహావృందసహస్రాణాం శతం పద్మమితి స్మృతమ్ || 37 ||

శతం పద్మసహస్రాణాం మహాపద్మమితి స్మృతమ్ |
 మహాపద్మసహస్రాణాం శతం ఖర్వమిహోచ్యతే || 38 ||

శతం ఖర్వసహస్రాణాం మహాఖర్వమితి స్మృతమ్ |
 మహాఖర్వసహస్రాణాం సముద్రమభిధీయతే || 39 ||

శతం సముద్రసాహస్రమోఘ ఇత్యభిధీయతే |
 శతమోఘసహస్రాణాం మహామోఘ ఇతి విశ్రుతః || 40 ||

ఏవం కోటిసహస్రేణ శంఖానాం చ శతేన చ |
 మహాశంఖసహస్రేణ తథా వృందశతేన చ || 41 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

28 - యుద్ధకాండ అష్టావింశః సర్గః

మహావృందసహస్రేణ తథా పద్మశతేన చ |
మహాపద్మసహస్రేణ తథా ఖర్వశతేన చ || 42 ||

సముద్రేణ శతేనైవ మహాశాఘేన తథైవ చ |
ఏష కోటిమహాశాఘేన సముద్రసదృశేన చ || 43 ||

విభీషణేన సచివై రాక్షసైః పరివారితః |
సుగ్రీవో వానరేంద్రస్త్వాం యుద్ధార్థమభివర్తతే |
మహాబలవృతో నిత్యం మహాబలపరాక్రమః || 44 ||

ఇమాం మహారాజ సమీక్ష్య వాహినీ ముపస్థితాం ప్రజ్వలితగ్రహోపమామ్ |
తతః ప్రయత్నః పరమో విధీయతాం యథా జయః స్యాన్న పరైః
పరాజయః || 45 ||

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే అష్టావింశః
సర్గః || 28 ||

